

İmarət Qərvəndin müdafiəçiləri

Şəhid kursantların anım günüdür

"1993-cü ilin 13 fevralı- so-
yuq qış günlərindən biri idi.
Bakı Ali Ümumqoşun Koman-
dirləri Məktəbinin
(BAÜKM)kursantları həyəcan
siqnalı vasitəsilə ayağa qaldı-
rıldı. Bir anda bütün kursant-
lar məktəbin həyatında "fara-
ğat" komandasında düzüldü-
lər. Yüzlərlə kursantların içə-
risindən yalnız 62 nəfər boy-
buxunlu, xüsusi hazırlıqlı
seçmə kursantlar seçildi.
Azərbaycan Respublikasının-
Müdafiə Nazirliyinin baş qə-
rargah rəisinin əmri ilə döyüş
bölgəsinə- Ağdərə rayonuna,
oradan isə Aterk (Həsənriz)
yaşayış məntəqəsinə göndə-
rildi. Həmin kursantlar biz
idik".

Adalet.az xəbər verir ki, bu
sözlər BAÜKM məzunu, II qrup
Qarabağ müharibəsi əlili, mayor
Bakir Abdullayevə məxsusdur.
O, 1993-cü il 13 fevralda Ağdə-
rə rayonu İmarət Qərvənd kəndi
uğrunda kursantların göstərdiyi
rəşadətə, canları bahasına
verdikləri mübarizədən, döyüş-
ün gediş haqqında və silah-
daşlarının anım günündən söh-
bət açacaq.

Qeyd: Ağdərə, Kəlbəcər isti-
qamətində erməni hərbi birləş-
mələrinin kəskin hücumlarının
qarşısını ala bilməyən Müdafiə

santların yerləşdiyi Aterk kəndi
milli ordumuzun, (ortada olan
İmarət Qərvənd kəndi neytral
zona) Vəng kəndi isə Ermənistan
Silahlı bölmələrinin əlində
idi. Biz Aterkə çatdıq və 14 fevral
səhər tezdən bizə hara get-
diyimiz haqqında məlumat ver-
rilmədən yük maşınlarına dol-
durulduq,

Aterkdən Kəlbəcəre

gedən yolla Vəngə tərəf yola
düşdük. Düz İmarət Qərvəndə
çatana qədər heç bir maneyə
rast gəlmədik. Amma kəndin
aşağı hissəsinə çatarkən (əv-
vələdən hesablanmış oriyent-
lərə uyğun olaraq avtobus da-
yanacağı) 120-mm mina atan-
lardan 6 ədəd atəş açıldı və 3
maşınımız dəqiqliklə vuruldu.
Maşınların biri ərzaq, digər ikisi
isə şəxsi heyət daşıyan yük ma-
şını idi. Qəfil həmlədən özümü-
zü itirmədik. Ət-
rafa səpələnmiş
8 şəhid , 15 ya-
ralı kursantı
atəş altından çı-
xara bildik. Bir
nüansı heç unu-
da bilmirəm.
Şəhid və yaralı-
ları döyüş mey-
danından xeyli
aralı bir əraziyə,
arxadan gəlmiş
üçün vurulma-
mış maşına da-
şırırdıq. Minalar
ətrafımızda par-
tlayır, avtomat

güllələri başımızın üstündən
uçuşurdu.

Bu ərazidə çox qalmaq da
yeni bir itki demək idi. Elə hə-
min vaxt şəhid kursant Emil İsmayilovu
yolun uzaq və qarlı ol-
duğundan aparmaq mümkün
deyildi. Emil hamımızdan həm
hündür idi, həm canlı. Ayaq üstə
duranda elə bilirdin başının
üstündə bir dağ dayanıb. Yorul-
muş, həyəcanlanmışdıq . 2 ildi,
necə deyərler, bir qabdan yemək
yedikimiz, bir otaqda yat-
dığımız dostlarımızın cansız ,
qana bulanmış cəsədlərini
daşımaq mənəvi əzab idi. Belə bir
vaxtda Emilin nəəşini qarda
sürümək də alınmırdı. Üs-
tünü ağaclarla,
qurumuş yarpaqlarla

örtük ki, tezliklə geri gəlib Emil
də əzizlərinə təhvil verək. Son-
ralar başımıza gələn hadisələrə
görə, o yerə bir daha dönə bil-
mədik. Bilmirəm, bəlkə də indi
də Emilin nəəşi kimi ruhu da
yolumuzu gözləyir".

**Müsaibim xeyli susdu.
Başını əlləri içərisinə aldı.
Xeyli elə beləcə durdu. Səsi
kallaşmışdı. Bəlkə də qəhər
danışmağa manə olurdu. Am-
ma özünü ələ alıb yenidən
söhbətinə başladı." Yerdə qa-
lan qüvvə ilə İmarət Qərvən-**

**din müdafiəsini təşkil etmə-
yə çalışırdıq. Düz 10 gün orda
qaldıq. Bizimböyük kənddə
döyüş əməliyyatlarında ciddi
tapşırıqlar yerinə yetirir, qarşı
tərəfin hücumlarının qarşısı-
nın alınmasında xüsusi rol
oynayırdı. İtki vermədən dö-
yüşürdük. Qeyri- bərabər dö-
yüş, hər dəqiqə gözlədiyimiz
amma arxamızca gəlməyən
ələvə qüvvə və zəiflədiyimizi
hiss edən qarşı tərəfin güclü
həmlələri ...Artıq düşmən
qüvvələri cəsarətlənmişdi.**

Döyüşün ən qızgın vaxtında

qərargahla bütün əlaqələri-
miz itdi. Eyni hərbi geyimlə tə-
min olunmuş erməni və azər-
baycanlı əsgərləri bir-birindən
ayırmaq çətinləşdi.. Haranı vur-
maq, hansı tərəfi atəşi tutacağı-
mızı bilmədik. Bizim əraziyə
nəzarət etdiyimiz yüksəkliyin
ətrafı hərbi transpartyorlarla,
tank və PDM-lərlə mühasirəyə
alındı. Elə bir kritik durum ya-
ranmışdı ki, nə qərar verəcəyi-

mizi də bilmirdik. Üstə gəl,
mənfi 10-15 dərəcə şaxta, sıldırı-
m qayalıqlar, gəldiyimiz yolda
isə düzülmiş erməni əsgərləri
Anladığımız ki, mühasirəyə düş-
müşük və bu "ölüm-qalım" mən-
gənəsindən çıxmaq hərbiçi so-
yuqanlılığı tələb edir. Odur ki,
ayın 24-də mühasirəni yarım
keçmək üçün iki dəstəyə ayrıl-
dıq. Birinci dəstə 12 nəfərdən
ibarət qrup Kəlbəcər istiqamə-
tində, (sonradan bildik ki. hə-
min dəstədən də 4 kursantımız
şəhid olub) qalanları isə Tərtər
çayı boyunca üzü aşağı - Sər-
səng Su Anbarına tərəf getmə-
yə qərarlaşdırdıq. Anlayırdıq ki,
qurtulmağımızın yolu ancaq
dağlardan enib Tərtər çayı bo-
yunca irəliyə-çayın axarı tərəfə
getməkdir . 2 gün dağlarda həm
üstümüzə hücum keçən ermə-
nilərlə döyüşdük , həm uşaqları
sağ-salamat geri qayıtması
üçün qarlı-şaxta ilə, sıldırımlı

yollarla mübarizə apardıq. Çək-
məm ayağımdan cırılib çıxmış-
dı. Sol ayağımı don vurmışdu.
Gödəkçəmin qolunu cırıb aya-
ğıma bağladım ki, şaxtada do-
nub qalmayım, uşaqlarla mən-
zilbaşına sağ -salamat çatdıq.
Düzdü həmin döyüşdə 8 kur-
santı itirdik.

Amma ermənilərin gələcək-
də hərbi zabit kimi püxtələşə-
cək o biri kursantları tamamilə
məhv etmək planının baş tutma-
sına imkan vermədik. Mühasi-
rədən çıxdıq.

**Bu gün həmin fevraldan,
həmin döyüşlərdən sağ çıxa
bilən bütün kursant yoldaşla-
rım adından şəhid kursantla-
rımızı ehtiramla anıram və on-
lara Allahdan rəhmət diləyi-
rəm ! Əziz dostlarımız biz-keç-
miş kursantlar sizi unutma-
dıq, hər zaman yanımızda, ya-
dımızda oldunuz! Ruhunuz
qarşınızda baş əyirik!**

Şəhid kursantlar:

Kapitan Aydın Rəhimov
Əbdülrəhmanov Əbabil
Sarvan Məmmədov
Emil İsmayilov
İlqar Əmiraslanov
Vüqar Şirinov
Yalcın Məmmədov
Fuad Əyyubov
Səlim Piriyev
Okean Seyidov
Afiq Əsədov
Eldəniz Mehdiyev

Söhbətləşdi:
Əntiqə Rəşid

Nazirliyinin rəhbərliyi ölkə pre-
zidentinə (Əbülfəz Elçibəyə)
müraciət edərək, əlavə canlı
döyüş qüvvələri istəmişdi.

Bu döyüş bölgəsində

ən böyük təhlükə ondan
ibarət idi ki, vaxtında zəruri
tədbirlər görülməsə idi 4000
mindən artıq Ağdərə cəbhə
bölgəsinə cəlb edilən qoşun
birləşmələri erməni döyüşçü-
lərinin mühasirəsinə düşə bi-
lərdi. Ağdərə cəbhə bölgəsin-
də yaranmış acınacaqlı döyüş
vəziyyətindən hali olan ölkə
rəhbərliyi, 13 fevral 1993-cü il
tarixində səhər saat 7 iradələ-
rində Milli Qvardiyanın şəxsi
heyətini ölkə prezidenti Əbülfəz
Elçibəyin birbaşa göstəri-
şi ilə həyəcan siqnalı ilə aya-
ğa qaldırılmışdı.

Qarabağla- Ağdərə ilə tanış
olmayanlara bildirirəm ki, kur-

